

Saksbehandler: Michael W. Kolbeinsen

Kommunedirektør/rådmann: Vibeke Vikse Johnsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
049/22	Hovedutvalg teknisk og miljø	03.05.2022

Plan 2127 - vedtak klagesak - klage på planvedtak – Naturvernforbundet

forslag til vedtak:

Hovedutvalg teknisk og miljø (HTM) finner ikke grunn til å ta klagen fra Naturvernforbundet til følge. Vedtak om detaljregulering for nye Veavågen barneskole plan id 2127, saksnr 20/4842 opprettholdes.

Saken oversendes til Statsforvalteren i Rogaland for klagebehandling.

Hovedutvalg teknisk og miljø 03.05.2022:

Behandling:

Innstillingen vedtatt med 8 stemmer mot 1 stemme (MDG 1)

HTM- 049/22 Vedtak:

Hovedutvalg teknisk og miljø (HTM) finner ikke grunn til å ta klagen fra Naturvernforbundet til følge. Vedtak om detaljregulering for nye Veavågen barneskole plan id 2127, saksnr 20/4842 opprettholdes.

Saken oversendes til Statsforvalteren i Rogaland for klagebehandling.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I kommunestyremøte den 15.11.2021 ble i sak nr. 21/48214 fattet vedtak om detaljregulering om nye Veavågen barneskole. Vedtaket er påklaget av Naturvernforbundet i Rogaland.

Klagen er mottatt innenfor fristen.

Klage på vedtak

Klagen og tillegg til klagen kan oppsummeres med følgende hovedpunkter:

- Naturvernforbundet i Rogaland (Naturvernforbundet) mener kommunestyrets planvedtak må ansees ugyldig som følge av saksbehandlingsfeil.
- Naturvernforbundet mener at planvedtaket bryter med naturmangfoldloven § 7 (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12), og at det således har blitt gjort en saksbehandlingsfeil.
- Naturvernforbundet mener også at planvedtaket mest sannsynlig bryter med § 8, jamfør § 10, i forskrift om konsekvensutredninger, ved at det ikke har blitt foretatt en konsekvensutredning av planen.

Det vises for øvrig til klagen og tillegg til klagen i sin helhet.

Lovens bestemmelser

I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, jf § 1-9 kan kommunestyrets endelige vedtak om reguleringsplan påklages. Statsforvalteren er rette klageinstans for planvedtak (delegert myndighet fra Kommunal- og distriktsdepartementet, KDD). Klage på reguleringsvedtak skal etter kommunenes delegeringsvedtak forelegges kommunens utvalg for plansaker; Hovedutvalg teknisk og miljø (HTM). Hvis utvalget finner grunn til å ta klagen til følge, legges saken frem for kommunestyret med forslag til endring av vedtaket. Hvis ikke utvalget finner grunn til å ta klagen til følge, avgir utvalget uttalelse og sender saken til Statsforvalteren.

Nærmere om Naturvernforbundets påstand om at det foreligger brudd på naturmangfoldloven

Fra klagen:

I naturmangfoldloven § 8 slås det fast at kravet til kunnskapsgrunnlag om naturmangfold – som skal legges til grunn for offentlige beslutninger som vil berøre naturmangfoldet – «skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet» (jf. naturmangfoldloven § 7).

I dette tilfellet er det snakk om en fullstendig ødeleggelse av et område som i dag er natur (omtrent 30 dekar blir fullstendig ødelagt, i tillegg til et øvrig område som også vil bli sterkt påvirket). Det lokale naturmangfoldet vil derfor bli tilintetgjort innenfor en stor del av reguleringsplanens område, noe bl.a. notatet om masseberegning viser. Risikoen for skade på naturmangfoldet er derfor total for dette området, og kunnskapsgrunnlaget bør følgelig kunne si noe om hvilke naturverdier, selvsagt inkludert eventuelle rødlistede arter av planter og fugler som har tilhold der.

Man har pr. i dag svært lite kunnskap om hvilket naturmangfold som vil gå tapt hvis den aktuelle reguleringsplanen blir realisert. Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold som er lagt til grunn for vedtaket, er oppsummert i Norconsults naturverdirapport (datert 21. oktober 2020). I denne rapporten står det bl.a. at «tidspunkt på året gjorde det vanskelig å vurdere artsinventar nærmere, men gitt at områder er undersøkt tidligere er det ingenting som tyder på at det her skal være rødlistearter», og videre at «planområdet har til tross for et relativt begrenset areal en relativt variert natur som i sin tur gir grunnlag for stor grad av biologisk mangfold lokalt.»

Befringen som Norconsults rapport refererer til, ble foretatt den 29. september 2020, altså for

seint

på året med tanke på å registrere eventuelle rødlistede planter og hekkefugler. I rapporten henvises

det for øvrig til at området også har vært befart i forbindelse med en tidligere planprosess (men ikke

noe mer konkret om funn som ble gjort i denne undersøkelsen), samt til registreringer av arter fra Artsobservasjoner som publikum har gjort innenfor et større geografisk område, det vil si med for dårlig geografisk oppløsning/presisjon i forhold til den aktuelle planen.

Det fremkommer uansett klart at undersøkelsen av naturmangfoldet (herunder artsmangfoldet) er mangelfull – noe som det altså heller ikke legges skjul på i Norconsults naturverdirapport.

Spørsmålet

blir da om dette mangelfulle kunnskapsgrunnlaget likevel bør anses for å være «godt nok» – for å si

det slik.

Et tydelig hint om at så ikke er tilfelle, får vi om vi sjekker Artsobservasjoner. Her kommer det frem at

vestlandsvikke (nær truet) ble registrert innenfor det aktuelle planområdet den 4. juli 2021. I Artsobservasjoner har arten i Karmøy kommune kun blitt registrert på et fåtall lokaliteter. Dette funnet er i seg selv ikke noe bevis på at det finnes flere rødlistede arter i det aktuelle planområdet, men det viser i hvert fall at Norconsults påstand om at det ikke er noe som tyder på at det skal finnes

rødlistede arter i området, ikke stemmer – og funnet bekrefter ikke minst at kunnskapsgrunnlaget som planvedtaket hviler på, faktisk har vært mangelfullt (til tross for at det er på det rene at det er lite kunnskap om naturverdiene i området). At man i denne saken i svært liten grad vet hvilke naturverdier man kommer til å ødelegge, må etter vår mening få konsekvenser for planens gyldighet.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget, etterlyser Naturvernforbundet for øvrig også en begrunnelse av hvorfor det ikke har blitt foretatt en konsekvensutredning av det planlagte tiltaket.

Kommunens merknad:

Spørsmålet er om kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold står i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet» (jf. naturmangfoldloven § 7).

Begrunnelse for hvorfor det ikke har blitt foretatt en konsekvensutredning står på side 4, kap. 1 i Planbeskrivelsen som fulgte saken. Overskriften på underkapittelet heter «Krav om konsekvensutredning?». Vi viser derfor til denne begrunnelsen, men utdrag fra dette kapittelet sier:

«Kommunen engasjerte Norconsult til å utarbeide en rapport vedrørende naturverdier. For Detaljregulering for Nye Veavågen barneskole – gnr. 4/12 mfl. Plan 2127 vurderingene som fremkommer av denne rapporten, legges det til grunn at det foreligger godkjente reguleringsplaner som omhandler hele det aktuelle området; en områdeplan for Krokhaug og Siljeberg vedtatt i 2013 (plan 2055) og en detaljreguleringsplan vedtatt i 2016 (plan 2070). I forbindelse med begge reguleringsplanene, er områdets naturverdier vurdert. Planen fra 2013 har vært klagebehandlet av Statsforvalteren (Fylkesmannen), blant annet med påstand om manglende konsekvensvurdering av naturmangfold og hensyn til rødlistearter. Klagen ble ikke tatt til følge.»

Slike klageavgjørelser gjelder i 10 år, og av den grunn – også gitt at det allerede er eksisterende, godkjente reguleringsplaner (områdereguleringsplan og detaljreguleringsplan) som også er under 10 år gammel, anså kommunen at grunnlaget om krav til ytterligere undersøkelser ikke forelå.

Befaringen fra Norconsult var således først og fremst myntet på om det kunne viktig naturtype (kalkrik grunn innsjø) og styvet trær (truet naturtype) innenfor området, da dette ville krevd konsekvensutredning. Disse teamene var ikke vurdert da tidligere planarbeid ble behandlet.

Kommunens vurdering har derfor basert seg på at området flere ganger har vært vurdert og sjekket av kommunens naturforvalter og andre konsulenter med kompetanse. Det måtte antas at det var mindre sannsynlig å avdekke nye arter av betydning i området ved senere undersøkelser og det dermed er unødvendig med en helt ny konsekvensutredning. Ut fra en rimelighetsvurdering mener kommunen at kunnskapsgrunnlaget i dette tilfellet må være tilstrekkelig ivaretatt.

Norconsults rapport dekker nytt skoleområde (gnr. 4/12, 4/13 og 3/4399. Vestlandsvikke er funnet nord for selve skoleområdet, og berører dermed infrastruktur til ny skole (vei, fortau). Også dette området er planavklart til utbygging.

- Om Vestlandsvikke:

Veileder for Naturmangfold (T1514), kap. 6, side 22-23 sier blant annet:

«Kravet til kunnskapsgrunnlaget vil, både når det gjelder vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap, som hovedregel være oppfylt dersom forvaltningsmyndigheten tar i bruk kunnskap som allerede finnes og som er tilgjengelig. Vitenskapelig kunnskap skal være objektiv og den skal være etterprøvable. Den kan være basert på konkrete funn eller observasjoner, men den kan også ha karakter av mer alminnelig kunnskap om blant annet biologi, økologi, fysikk eller kjemi. Dette gjelder primært eksisterende og allerede tilgjengelig kunnskap som er utarbeidet om naturmangfoldet, for eksempel i Naturbasen, Artskart eller Skog og Landskap sine kart over Miljøregistreringer i Skog (MiS).» (...) «Vurderingene av hva som er et «rimelig forhold» vil i praksis kunne få størst betydning ved spørsmålet om innhenting av ny kunnskap. Da skal det foretas en avveining mellom størrelsen på kostnadene ved å skaffe fram kunnskap og sakens karakter og mulig miljøpåvirkning. Innhenting av mer og ny kunnskap vil særlig være aktuelt i oppstartsfasen av en sak der man har lite eller ingen kunnskap om naturmangfoldet og tiltakets effekter på naturen i det aktuelle området. Når en sak er i sluttfasen, vil det normalt ikke være rimelig å be om mer kunnskap, men vurdere saken slik den står ut fra eksisterende og tilgjengelig kunnskap.»

Ved oppstart av planarbeidet, og da planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i juni 2021, visste derfor kommunen ikke om registreringen av Vestlandsvikke. Det blir etter rådmannens vurdering helt urimelig å måtte utsette en utbygging av kommunal skole på arealer som i både overordnet arealplan og i gjeldende reguleringsplaner var avsatt til byggeformål.

Her må også ses hen på selve funnet; Vestlandsvikke. Funnstedet er i eksisterende sti mellom Krokhaugen og Stølshaugvegen, der ny vei- og fortauadkomst skal legges til ny skole. Deler av funnområdet avmerket i kart, er vest for ny vei, men presisjonsnivået lagt inn i artsdatabanken er 27 meter, og kan derfor også berøre eller ikke berøre ny vei.

Ekspertenes vurdering fra Norsk rødliste 2021 om Vestlandsvikke (fra Artsdatabanken):

*«Vestlandsvikke *Vicia orobus* er en flerårig urt med krypende jordstengel og klonal vekst, og med*

frøreproduksjon. Frøene spres trolig nokså passivt. Generasjonstida er satt til 10 år, dvs. en vurderingsperiode på 30 år. Arten er knyttet til åpen skog, skogkanter og beite- og heisamfunn, ofte på nokså basefattig grunn. Den har hatt en stor utbredelse i kyststrøk fra VA Audnedal og Lyngdal til MR Ulstein (Fægri 1960), og har fortsatt samme hovedutbredelse i funn etter 2000, men med en svært markert uttynning. Forekomstareal registrert etter 1980 utgjør omtrent 60 % av tidligere kjent areal, noe som antyder en markert tilbakegang, og funnfrekvensen (av herbariebelegg) mellom 1995 og 2015 er på bare 5,6% (mot normalt 18,4 %). Kjent forekomstareal er på 436 km² (antatt 400-600 km², beregnet 460 km²). Gjengroing av skog og kulturlandskap pga. opphør av både beite og lyngbrenning antas å være hovedårsak til tilbakegangen sammen med skogplanting. Tilbakegangen i populasjonsstørrelse i foregående vurderingsperiode (1990-2020) ligger trolig mellom 10 til 20 % (beregnet 17%). Vestlandsvikke er begrenset til Vest-Europa fra Nord-Spania til Danmark og Norge. Forekomstene på Vestlandet utgjør artens nordgrense. Vestlandsvikke vurderes som nær truet (NT) ut fra A- og B-kriteriene. Ut fra A-kriteriet vurderes den på grunn av en populasjonstilbakegang på over 15 % i foregående vurderingsperiode, bygd på bestandsindeks og redusert forekomstareal og habitatkvalitet. Ut fra B-kriteriet vurderes den på grunn av et nokså lite forekomstareal, i kombinasjon med pågående nedgang i forekomstareal, antall delpopulasjoner, kvalitet og areal på artens habitat og sikkert også individtall.»

Det er relativt mange funn av Vestlandsvikke i Karmøy kommune (mer enn 30 funn). Som det står over, er tilbakegangen delvis på grunn av gjengroing. Dette er ganske sikkert også tilfelle på Vea, da området tidligere var beitemark, men nå boligstrøk med gjengroingsarealer mellom. Selv om området ikke skulle bli bygget ut er det derfor trolig at området vil gro igjen og dermed en viss fare for at arten utgår i området uansett. Dagens sti sørger for en lysning, som også vil bli bevart ved bygging av adkomstvei/fortau til skole. Det kan tas hensyn til jordmassene ved utbygging, og det kan forsøkes å ivareta forekomsten i veikanten ved utbygging.

Kategorien «NT» er neste beste kategori, etter «Livskraftig». Gitt at Vestlandet utgjør artens nordgrense i Europa, og at Karmøy ligger sentralt i artens utbredelse på Vestlandet (med mange registreringer innenfor kommunen), vurderes utbyggingen på Vea som ikke kritisk for arten, heller ikke kritisk for forekomst i Karmøy kommune.

Mange av de allerede registrerte funnene ligger dessuten i LNF-arealer i kommunen, mens funnet her ligger i et utbyggingsområde.

Brudd på naturmangfoldloven (NML) § 7

Fra klagen:

I NML § 7 står det at «prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet», og at denne vurderingen «skal fremgå av beslutningen»; i dette tilfellet da fremgå av selve planvedtaket. I dette tilfellet er det kommunestyret i Karmøy som har fattet beslutningen, og som derfor også skal gjøre vurderingene etter NML §§ 8 til 12.

Den aktuelle reguleringsplanen ble vedtatt av kommunestyret i Karmøy den 15. november 2021, med 40 mot 4 stemmer – der mindretallet (bestående av representanter fra MDG, SV og Karmøylista) stemte for følgende forslag:

«Etablering av Nye Vea Barneskole på tomten som omfattes av denne reguleringsplanen forutsetter en uakseptabel nedbygging av våtmark. Saken sendes tilbake til administrasjonen som

bes om å foreta en ny og oppdatert utredning av ulike tomtealternativer for etableringen av nye Vea barneskole, inklusiv gjenbruk av eksisterende skoletomt.»

Det fremkommer ikke av selve saksutredningen at prinsippene i NML §§ 8 til 12 har blitt lagt til grunn for vedtaket, men «det vises til vurdering av naturmangfold etter naturmangfoldloven §§ 8–12 i vedlagte planbeskrivelse». Naturvernforbundet mener at de som behandler klagen må vurdere hvorvidt det her er tilstrekkelig at kommunestyret henviser til planbeskrivelsen, eller om prinsippene i NML §§ 8 til 12 skal være en del av selve saksutredningen. Naturvernforbundet er av den oppfatning vurderingene etter NML skal fremkomme av selve saksutredningen som følger vedtaket i kommunestyret.

I Sivilombudets uttalelse til sak 2018/1219 («Manglende vurdering av naturmangfoldloven i plansak») 3 henvises det til en uttalelse fra Miljøverndepartementet av 6. oktober 2011, om hvordan saker som omhandler plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven skal behandles (publisert i Planjuss 1/2012 side 4). Sivilombudet siterer her bl.a. følgende fra Miljøverndepartementets uttalelse (vår understreking):

«For å sikre mest mulig ensartet forvaltning i tråd med prinsippene, kreves det i § 7 i naturmangfoldloven at vurderingen og vektleggingen av prinsippene skal framgå av beslutningen. Det innebærer en plikt til å synliggjøre hvordan prinsippene er vurdert i den enkelte sak, i hvilken grad de er relevante, og hvilken vekt de er tillagt. Dersom planvedtaket berører naturtyper som er truet eller nær truet på Norsk rødliste for naturtyper 2011, verdifulle naturtyper Norge har et særlig ansvar for, truete eller nær truete arter på Norsk Rødliste for arter 2010 eller verdifulle arter Norge har et særlig ansvar for, skal prinsippene i §§ 8-12 tillegges større vekt.»

Sivilombudet skriver videre (vår understreking):

«Kravet i naturmangfoldloven § 7 innebærer altså ikke bare at det skal framgå at de aktuelle prinsippene er vurdert, men også hvilken vekt disse skal ha. Det framgår av Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) side 378 at det vil «følge av alminnelige lovtolkningsprinsipper hvilken konkret betydning prinsippene vil ha i den enkelte sak.»

Som nevnt har det altså innenfor planområdet blitt funnet en rødlistet art (vestlandsvikke), og prinsippene i §§ 8–12 skal derfor tillegges større vekt enn hvis tiltaket ikke hadde berørt rødlistede arter, naturtyper eller annen særlig verdifull natur. Ser vi nærmere på planbeskrivelsen, er det liten tvil om at prinsippene i NML §§ 8 til 12 ikke har blitt vurdert slik lovens hensikt har vært. NML § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget. I planbeskrivelsen (side 49–50) refereres det til en uttalelse fra Cowi fra 2016 (ingen nærmere referanse for uttalelsen er gitt) og fra naturverdirapporten fra Norconsult (2020), som begge gjelder en generell vurdering av verdien av det biologiske mangfoldet innenfor planområdet. Det er for øvrig slik at de to utdragene fra Cowi og Norconsult ikke virker å være helt entydige om hvor verdifullt planområdet er for det biologiske mangfoldet. Med bakgrunn i de to uttalelsene mener Karmøy kommune at kunnskapsgrunnlaget for naturverdier og konsekvensene av tiltaket anses som godt.

Naturvernforbundet mener at begrunnelsen for å anse kunnskapsgrunnlaget for godt ikke holder mål, siden det her ikke vises til en skikkelig og oppdatert undersøkelse av området. Det er også på det rene at det nå «tilfeldigvis» (altså ikke som del av en utredning av området) har blitt registrert en rødlistet art innenfor planområdet. Ergo kan ikke kunnskapsgrunnlaget anses som godt eller tilstrekkelig. Siden det åpenbart her er en viss usikkerhet knyttet til kvaliteten av kunnskapsgrunnlaget i denne saken, vil også NML § 9 (føre-var-prinsippet) komme til anvendelse. I

Klima- og miljødepartementets veileder til naturmangfoldloven kapittel II4 (side 64) står det at «Føre-var-prinsippet får bare anvendelse når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfold og/eller virkningene på naturmangfold». I planbeskrivelsen står det simpelthen bare følgende: «I og med at kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8 ansees som godt, anvendes ikke føre-var-prinsippet i § 9 i denne planen.»

Vedtaket oppfyller etter vår mening verken NML § 8 eller § 9. Når det gjelder NML § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) vises det i planbeskrivelsen ikke til samlet belastning av det aktuelle tiltaket og andre tiltak/inngrep som er planlagt i nærheten. I kommuneplanens arealdel er det eksempelvis satt av områder til boligbygging sør for vedtatt reguleringsplan. I planvedtaket er det eksempelvis ingen vurdering av samlede konsekvenser for natur av den aktuelle reguleringsplanen og av fremtidig boligutbygging sør for reguleringsplanen, og vedtaket oppfyller derfor heller ikke NML § 10.

I planbeskrivelsen (side 50) hevder Karmøy kommune at NML § 11 og § 12 er oppfylt gjennom følgende sitat fra Norconsult: «Dersom det blir bygget skole i området og det er ønskelig med skog på høydetrage, bør de store grantrærne fjernes, både fordi granen ikke hører naturlig hjemme her, men også fordi de store trærne utgjør en fare ved vindfall. Reetablering av skog bør skje med stedeegne arter. Dersom det er mulig bør man benytte åpne dreneringssystem for overflatevann. I nedre del av planområdet kan det vurderes å etablere regnbed og våtmarkskvaliteter for å opprettholde slike kvaliteter dersom våtmark i øst forsvinner.»

Det har ikke vært noen reell alternativvurdering av skolens plassering, og NML § 12 kan derfor ikke sies å være oppfylt i det aktuelle planvedtaket. Hvis kommunen faktisk hadde gjort en reell vurdering etter § 12, skulle dette ha fremkommet på en tydelig måte, og ikke som et sitat fra en rapport fra konsulenten. Det er jo kommunen – de som fatter vedtaket – som skal anvende NML § 12, og ikke konsulenten. Når det gjelder NML § 12 ønsker vi også å fremheve en annen åpenbar mangel ved det aktuelle vedtaket. Dagens skoletomt på Veia (der dagens skole ligger) synes ikke å ha blitt vurdert som et alternativ for ny skole på Veia. Ei heller fremkommer det av vedtaket andre alternative plasseringer av ny skole. I den forbindelse henviser vi til et vedtak som Fylkesmannen i Oslo og Akershus fattet den 4. januar 2016 (se vedlegg 1). Her fant fylkesmannen at den aktuelle reguleringsplanen var ugyldig siden Nesodden kommune ikke hadde foretatt en samlet vurdering etter naturmangfoldloven § 12 i forbindelse med vedtaket av reguleringsplanen. Fylkesmannen uttalte i den forbindelse bl.a. følgende (vår understreking): «Spørsmålet er derfor om kommunen har foretatt en vurdering i samsvar med prinsippet i nml. § 12. Fylkesmannen må i klagesaken ta utgangspunkt i de beskrivelsene og vurderingene av alternativlokalisering som fremgår av vedtaket. Dersom det ikke fremgår hvilke alternativer som er vurdert i saken, hva konsekvensene er for naturmangfoldet for disse alternativene samt om et slikt alternativ etter kommunens syn gir en like god eller tilnærmet like god samfunnsmessig løsning, vil saken fremstå som mangelfullt utredet.» Her er det grunn til å minne om mindretallets syn da kommunestyret i Karmøy fattet sitt vedtak den 15. november 2021 (vår understreking): «Etablering av Nye Veia Barneskole på tomten som omfattes av denne reguleringsplanen forutsetter en uakseptabel nedbygging av våtmark. Saken sendes tilbake til administrasjonen som bes om å foreta en ny og oppdatert utredning av ulike tomtealternativer for etableringen av nye Veia barneskole, inklusiv gjenbruk av eksisterende skoletomt.» Mindretallet påpeker her det åpenbare; det har ikke vært foretatt en skikkelig utredning av alternativer for skoletomt på Veia, noe som selvsagt er første bud i denne type plansaker, der naturmangfold står i fare for å bli ødelagt (jf. f.eks. figur 1.1 (side 76) i Veileder til naturmangfoldloven kapittel II – se fotnote 4 på forrige side i denne klagen).

NML §§ 8 til 12 skal sikre at beslutningstakere fatter et opplyst vedtak som gjør minst mulig skade

for naturen. Dette er åpenbart at i dette tilfellet har ikke naturmangfoldloven blitt brukt etter hensikten: For det første har det ikke blitt foretatt en reell alternativvurdering, slik som f.eks. bruk av dagens skoletomt, blitt vurdert i den aktuelle saken (jf. NML § 12). For et andre er ikke kunnskapsgrunnlaget (jf. NML § 8) godt nok – noe som også gjør det svært vanskelig å oppfylle NML §§ 9 og 10. Uten et skikkelig kunnskapsgrunnlag faller det hele sammen, og det blir svært vanskelig – for ikke å si umulig – å kunne fatte et vedtak som oppfyller NML § 7 (jf. §§ 8–12).

Kommunens merknad:

I saksfremlegget står det – under overskrift «Naturmangfold»: «Området er per i dag regulert til boligområde. Dette vil føre til svært omfattende naturinngrep. En reguleringsendring til skoletomt vil trolig føre til mindre inngrep, da store deler av tomten kan brukes som skolegård med tilrettelagte naturområder, samt at deler av området er avsatt til friområder og vegetasjonsskjerm. Dette vil føre til mindre negativ konsekvens for naturmangfoldet enn ved utbygging av boliger etter dagens gjeldende plan. Det anlegges en dam i friområdet sørvest for skoletomt (FR12-3) som erstatning for at eksisterende tjern i nordøst fjernes. Det er etter offentlig ettersyn satt mer detaljerte plankrav til kompetanse for prosjektering og utforming av dammen.

Før igangsetting av områder til offentlige formål (veier, fortau, skoleområde mv.), skal det foreligge en faglig kartlegging av fremmedarter (planter) med tiltaksplan for å unngå uheldig spredning av disse. I løpet av høringsprosessen er det blitt gjort oppmerksom på at arten parkslirekne finnes øst på ny skoletomt. Denne krever omfattende tiltak for å få fjernet. Kunnskapen om naturverdier i området vurderes til å være god. Utbygging av skole vil gi negative konsekvenser for naturmangfoldet, men disse vurderes til å være mindre enn ved utbygging ut fra dagens gjeldende reguleringsplan. Det vises til vurdering av naturmangfold etter naturmangfoldloven §§ 8-12 i vedlagte planbeskrivelse.»

I saksfremlegget er det lagt vekt på det som administrasjonen har ment er viktig å få frem med tanke på naturmangfold og vurderingene etter naturmangfoldloven. Det synes unødvendig at samme tekst skal måtte stå både i saksfremlegg og i planbeskrivelsen. Begge dokumentene følger saken til politisk behandling. For vurderingene etter naturmangfoldloven §§ 8-12, vises det til planbeskrivelsen. Vi gjør oppmerksom på at kommunen ikke var kjent med funn av nær truet art Vestlandsvikke underveis i planarbeidet, heller ikke i slutfasen og ved tidspunkt for planvedtak. For vurdering av Vestlandsvikke, se merknad over.

Forskrift om konsekvensutredninger § 10

Fra klagen:

Forskrift om konsekvensutredninger § 10 omhandler kriterier for vurdering av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, og følgelig skal konsekvensutredes, jf. § 8 i forskrift om konsekvensutredninger. Det er flere momenter ved den aktuelle reguleringsplanen som bør tilsa at det burde vært foretatt en konsekvensutredning. Vi nevner blant annet fare for flom, fare for skred, betydelige klimagassutslipp, og hensynet til truede arter. Jamfør her departementets veileder til § 10 i forskrift om konsekvensutredninger.

Faren for flom kan begrunnes med at en betydelig del av planlagt byggeområde i dag er myr/våtmark, noe som jo betyr at det aktuelle området mottar mye overvann fra omgivelsene. Den aktuelle planen legger opp til å fjerne et stort område med myr/våtmark, noe som kan

medføre flomfare både for aktuelt byggeområde, men også nedstrøms aktuelt byggeområde. Fare for ras kan begrunnes med at det ikke i tilstrekkelig grad har blitt foretatt grunnundersøkelser i de områdene av planlagt byggeområde der det kan være fare for kvikkleire. En realisering av planen vil utvilsomt medføre svært store klimagassutslipp, tatt i betraktning at man her skal fjerne store mengder myr/våtmark, og erstatte dette med stein. Såpass store klimagassutslipp burde også tilsi at det blir utarbeidet en konsekvensutredning.

Det har tidligere blant annet blitt observert storspove i tilknytning til det aktuelle planområdet. Storspove er på ny rødliste kategorisert som sterkt truet. I tillegg har det altså ikke vært noen skikkelig kartlegging av artsmangfoldet (f.eks. planter og fugler) i det aktuelle området, slik at det kan også godt hende at det finnes andre truede arter som man ikke kjenner til, innenfor det aktuelle planområdet. Fare for flom og skred, store klimagassutslipp i anleggsfasen, og fare for negative konsekvenser for truede arter, er alle relevante argumenter for at det burde vært foretatt en konsekvensutredning av den aktuelle reguleringsplanen.

Kommunens merknad:

Vurdering av krav til konsekvensutredning er begrunnet i planbeskrivelsen, og både Statsforvalteren og Rogaland fylkeskommune har ikke fremmet innsigelse til dette. Området ligger terrengmessig høyt oppe, med et svært lite nedslagsfelt. De fleste områdene rundt drenerer derfor ikke gjennom skoleområdet. Myrområdet er ikke spesielt dypt, og skyldes en gjengrodd veite der det tidligere var dyrka mark. Det er gjort flom- og overvannsberegninger for hele nedslagsfeltet som berører skoleområdet (renner gjennom) av Norconsult, med beregninger av nødvendig fordrøyning av flomvann inne på skoletomta for å fordrøye for 200- års nedbør.

Kommunen kan derfor ikke se at flom, og dermed ras, skulle tilsi å være et problem i området. Flomfare på skoleområdet er heller ikke avmerket i NVEs kartgrunnlag. Norconsult har som faginstans, vært engasjert for å gjøre undersøkelser av grunnen med tanke på masseutskiftning og funn av ustabil grunn. Kommunen har lagt denne rapporten til grunn for planarbeidet.

Kommunalsjef teknisk sin konklusjon

De ulike klagepunktene er gjennomgått over. Klagen bringer ingen nye momenter i saken. Den samlede vurderingen i saksfremlegget ved sluttbehandling opprettholdes og kommunalsjef teknisk anbefaler at klagen på plan 2127 sak 20/4842 ikke tas til følge.

Vedlegg:

Klage fra Naturvernforbundet i Rogaland

2127 - Sluttbehandling - Nye Veavågen barneskole - detaljregulering - 4/12 mfl

Oversiktskart

Gjeldende reguleringsplaner - utsnitt

Datarapport Geotekniske undersøkelser - Norconsult

Naturverdier ny skole Veå - Norconsult

Plankart - plan 2127

Plan 2127 - Planbeskrivelse

Overvannshåndtering - Norconsult

Flomvurdering - Norconsult

